

СИЛАБУС КУРСУ ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЕСТРАДИ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»,
Напрямок підготовки 025 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Звукорежисура»,
Мова викладання: українська.

Керівник курсу
Стеценко Кирило Вадимович –
Народний артист України, викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради».

Контактна інформація: stetsmail@gmail.com

Пререквізити дисципліни: Спеціальний клас (за видами), Основи диригування, Комп'ютерне аранжування

Постреквізити дисципліни: Аналіз музичних творів, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Клас ансамблю

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

- сформувати у студентів систему базових знань з проблем історії естрадного мистецтва;
- ознайомити студентів з основними етапами історичного розвитку сучасного популярного музичного мистецтва;
- розширити сферу відомостей про відомих та малознаних представників популярної музики різних європейських країн та США;
- забезпечити оволодіння необхідними знаннями загальних характеристик естрадних жанрів;
- сформувати комплекс загальних уявлень про основні риси кожного з напрямків, стилів та жанрів розважальної музики;
- сформувати знання стосовно психолого-педагогічних особливостей майстерності артиста естради;
- сформувати критичне ставлення до художнього рівня творів музичної естради.
- забезпечити знання про найбільш важливі композиції світової популярної музики, типи музичних форм і жанрів.

Завдання навчальної дисципліни навчити студентів:

- дати студентам систематичні знання основ історії популярної та розважальної музики;
- визначати типові риси етапів розвитку музичної світової естради;
- визначати особливості виконавських стилів провідних зарубіжних естрадних виконавців, вільно користуватися знаннями з історії естрадних жанрів;
- розпізнавати на слух твори відомих композиторів та манеру виконання провідних естрадних виконавців, аналізувати й давати критичну оцінку естрадним музичним творам зарубіжних композиторів.
- ознайомити з творчістю джазових виконавців, рок- та поп-груп, композиторів різних стилів та напрямків, забезпечити знання про найважливіші типи музичних форм і жанрів популярної музики;
- оцінювати художню цінність і значущість музичного твору естрадного мистецтва.
- осмислювати й узагальнювати творчі досягнення відомих естрадних майстрів, виробити самостійність у сприйнятті сучасного естрадного музичного мистецтва і в аналізі елементів

музичної мови, їх виразових властивостей;

- розвинути здатність самостійно оцінювати музичні явища, їхню природу, специфіку;
- підвищити у студентів рівень ерудиції та професіоналізму.

Мета реалізується через формування у здобувачів вищої освіти загальних та професійних компетентностей

Загальні компетентності

Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 1
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 3
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 5
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК 15

Спеціальні компетентності:

Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	СК 3
Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	СК 5
Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	СК 6
Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	СК 12
Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	СК 18

Відповідно до освітньої програми «**Звукорежисура**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Практична спрямованість:

Розглянути на основі наукових досліджень, особистого досвіду культурно-історичну еволюцію естрадного світового музичного мистецтва. Охарактеризувати специфіку напрямів світового естрадно-музичного мистецтва; висвітлити на основі наукових досліджень культурно-історичну еволюцію естрадного музичного мистецтва. Музичне світове естрадне мистецтво є відображенням традицій народу, особливостей менталітету, свідомості та самосвідомості. Світова музична естрада є важливою частиною сучасної культури. Різноманітність стильових напрямків, інтерес публіки, зумовлюють її актуальність для сьогодення. Курс історії світової естради узагальнює знання студентів з культурології, музично-теоретичних та історичних дисциплін, передбачає вивчення кращих зразків джазу, світової рок-музики, поп-музики, напрямків сучасної розважальної музики, а також велика увага приділяється аналізу музичних стилів, творчості окремих виконавців та груп. Програма передбачає лекційний виклад теоретичного матеріалу, семінарські заняття, самостійне вивчення ряду тем.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.
 Участь в концертних програмах Академії.
 Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
 Забезпечення проходження курсів неформальної освіти

Характеристика навчальної дисципліни.

Кількість кредитів ЄКТС – 4
 Загальна кількість годин – 120
 Кількість модулів – 2
 Рік підготовки: 1;
 Семестр: I, II
 Лекції: денна форма навчання 60 год., заочна форма навчання 16 год.
 Семінарські: - 4 год.
 Самостійна робота: денна форма навчання – 56 год.; заочна форма навчання – 102 год.
 Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль
 Форма підсумкового контролю: I курс, I семестр – Диференційований залік I курс,
 II семестр – Іспит

Зміст і структура навчальної дисципліни

Курс / Семестр / Модуль	Кількість годин						Вид контролю	
	Всього		Лекційні / семінар		Самостійна робота			
	денна форма	заочна форма	денна форма		заочна форма	денна форма		заочна форма
			лек.	сем.				
I курс, I семестр модуль I	60	60	30	2	10	28	51	диференційований залік
I курс, II семестр модуль II	60	60	30	2	8	28	51	іспит
Разом	120	120	64		18	56	102	

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
I семестр МОДУЛЬ 1.			
1, 2	ТЕМА 1. Діяльність розважальних естрадних установ (XIX – п. XX ст.)	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми
3, 4	ТЕМА 2. Естрадне мистецтво першої третини XX ст.	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми
5, 6	ТЕМА 3. Розвиток естрадних жанрів у 30-40 рр. XX ст.	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів виконавців світової естради різних жанрів 30-40 рр. XX ст.
7, 8	ТЕМА 4. Естрада у 50-60 рр. XX ст.	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів виконавців світової естради різних жанрів 50-60 рр. XX ст.

9, 10	ТЕМА 5. Естрада у 70-90 рр. XX ст.	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів виконавців світової естради різних жанрів 70-90 рр. XX ст.
11, 12, 13	ТЕМА 6. Естрадне виконавство к. XX – п. XXI ст. Музична індустрія та поп- бізнес	10	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів виконавців світової естради різних жанрів кінця XX – початку XXI ст.
14, 15	ТЕМА 7. Формування професійної освіти естрадного виконавства	6	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми.
16	Семінарське заняття	9	Опрацювання наукової, навчальної літератури за обраною темою семінарської роботи . Створити за темою презентацію
Модульний контроль знань диференційований залік			
II семестр МОДУЛЬ 2.			
1, 2	ТЕМА 8. Розважальні музично-театральні жанри: історичний аспект	6	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми.
3, 4	ТЕМА 9. Оперета у XX ст. як видовищна і розважальна вистава	6	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів прикладів оперети у світовій естраді. Охарактеризувати жанр оперета
5, 6	ТЕМА 10. Мюзикл: витоки і розвиток жанру	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів прикладів жанру мюзикл у світовій естраді. Охарактеризувати жанр мюзикл
7, 8	ТЕМА 11. Поп-музика як явище художньої культури XX ст.	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів прикладів виконавців поп-музики у світовій естраді.
9, 10	ТЕМА 12. Рок-музика як культурне явище другої половини XX ст. Новий етап розвитку рок-музики. «Хард-рок» та його різновиди.	8	Підбір музичних записів прикладів виконавців рок-музики, «Хард-рок» у світовій естраді.
11, 12	ТЕМА 13. Рок-опера як новий жанр естрадного мистецтва другої половини XX ст.	7	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів прикладів жанру рок-опери у світовій естраді. Охарактеризувати жанр рок-опери
13, 14, 15	ТЕМА 14. Джаз як феномен музичної культури XX ст. Стилі традиційного джазу. Розвиток «сучасного джазу». Нові стилі і напрямки сучасного джазу.	10	Опрацювання наукової, навчальної літератури за темою програми. Підбір музичних записів прикладів жанру рок-опери у світовій естраді. Охарактеризувати джаз та його стилі.

16	Семинарське заняття	9	Опрацювання наукової, навчальної літератури за обраною темою семінарської роботи. Створити за темою презентацію
Модульний контроль знань екзамен			

Організації самостійної роботи

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Завдання самостійної роботи спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи студентів;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації;
- опанування студентами елементів методики наукових досліджень.

Рекомендована література:

Основна

1. Барна Н. В. Імеджмейкерство як різновид мистецької діяльності в аспекті масової культури. Мистецтвознавчі записки. Київ, 2010. Вип. 10. С.136-144.
2. Бойко О.М. Українська масова музика: етапи розвитку, національні особливості: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2017. 215 с.
3. Верхова А. Амбівалентність понять «естрада» та «шоу-бізнес». Київ., 2016. Вип. 10 (18). С. 25–28.
4. Войченко О. Дихотомія "джаз та академічна музика": минуле та сьогодення [Електронний ресурс] / О. Войченко, О. Шпортько // Імідж сучасного педагога. - 2020. - № 3. - С. 107-110.
5. Гончарук О. Екранний видовищний синтез естрадного мистецтва // Студії мистецтвознавчі. Київ: ІМФЕ НАН України, 2011 № 3. С.14–19.
6. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство у системі музичного мистецтва естради: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Харків, 2008. 186 с.
7. Думасенко С. А. Театри малих форм у контексті культурного розвитку Одеси у першій чверті ХХ століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Харків, 2009. 12 с.
8. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві // Музична україністика: сучасний вимір. Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2009. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39411/11Komenda.pdf?sequence=1> (дата звернення: 18.10.2017).
9. Мозговий М. Популярність естрадної музики: механізми формування //Мистецтвознавчі записки. Київ: Міленіум, 2009. Вип. 15. С. 23–29.
10. Остапенко Л. В. Актуальні проблеми музично-естетичної освіти та виховання на початку ХХІ століття [Електронний ресурс] / Л. В. Остапенко, О. М. Войченко, О. В. Шпортько // Молодий вчений. - 2018. - № 1(1). - С. 153-157.
11. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця, 2013. 368 с.
12. Откидач В. М. Рок-музика як соціокультурне явище: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства: 26.00.01. Харків, 2008. 40 с.
13. Поплавський М. Шоу-бізнес: теорія, історія, практика. Київ, 2001. 560 с.
14. Самая Т. В. Базові засади естрадного мистецтва // Мистецтвознавчі записки: зб.наук. пр. Київ: Міленіум, 2012. Вип. 21. С. 219–226.
15. Самая Т. В. Естетичні проблеми саунду у естрадному вокальному виконавстві
16. //Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство: наук. журн. Київ:

Міленіум, 2015. № 2 (5). С. 193–199.

17. Самая Т. В. Основні тенденції розвитку вокального мистецтва естради України 60- 70-років ХХ століття // Вісник НАКККиМ: зб. наук. пр. Київ: Міленіум, 2017. Вип.3. С. 133-137.
18. Солодовник В. Естрада // Енциклопедія сучасної України. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18031 (дата звернення: 24.10.2017).
19. Шпортко О. В. Естрадний вокал у контексті синтезу мистецтв [Електронний ресурс] / О. В. Шпортко, Г. С. Гаценко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Мистецтвознавство. - 2018. - № 2. - С. 85-90.

Додаткова:

1. Бабіч Д. Р. Формування виконавської майстерності майбутніх артистів естрадних ансамблів : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ., 2004. 21 с.
2. Бойчук А. Естрадне мистецтво співу у виклику сьогодення. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія: Мистецтвознавство. 2019. Вип. 2. С. 39–43.
3. В. М. Откидач. Музична естрада: словник / [укладач В. М. Откидач]. – Харків: І. В. Якубенко, 2004. – 446 с.
4. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес: навч.-метод. посіб. / Володимир Откидач. – Вінниця: Нова книга, 2013. — 368 с.
5. Откидач В.М. Рокмузика і світовий художній процес: Моногр. /В. М. Откидач; Харк. держ. акад. Культури – Х., 2005. – 294 с. – Бібліогр.: с. 255–277.
6. Соболева О. Д. Інноваційні тенденції у формуванні співацької культури майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей. Наукові записки кафедри педагогіки. 2017. Вип.40. С. 167–171
7. Фортатейл Піт. Історія рок-н-ролу // «Всесвіт» (Київ).– 1989. –№8. – С. 150-162, 176-182; – № 9. –С. 147-160, 172-179; – № 10. – С. 170-192.

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих студенти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання студентів, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою студентів, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою дисципліни.

Теми семінарських занять

1. Естрада як сукупність жанрів мистецтва розважального спрямування.
2. Історико-культурні витоки та джерела розвитку естрадного мистецтва
3. Рок-музика і джаз як явище музичної культури ХХ – п.
4. Залежність музичної естради від смаків публіки. Шоу-бізнес як комерційна структура в галузі естрадного мистецтва
5. Рок-опера як новий жанр естрадного мистецтва другої половини ХХ ст.
6. Джаз як феномен музичної культури ХХ ст.
7. Аудиторія рок-музики.
8. Жанрові витоки рок-музики.
9. Стилі традиційного джазу.
10. Стилі класичного джазу.
11. Стилі сучасного джазу.
12. Західноєвропейська рок-опера

Політика навчальної дисципліни «Історія світової естради»

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- історію світової естради;

- основні етапи розвитку та закономірності становлення сучасної популярної музичної культури;
- особливості музичних стилів і напрямків;
- творчість провідних виконавців та груп;
- жанри та окремі музичні твори.**вміти:**
- користуватися науковою, мистецькою термінологією (основними поняттями);
- мислити, висловлювати творчу думку;
- визначати стилі, напрямки і жанри; самостійно проробити теми курсу за рекомендованою літературою (реферати, доповіді, презентації); порівнювати основні мистецькі поняття, явища і процеси;
- оцінювати діяльність видатних естрадних співаків, важливі мистецькі явища;
- використовувати знання для власного самовдосконалення як естрадного артиста;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань.

Політика оцінювання. Зміст завдань модульного контролю знань студентів має на меті перевірити рівень підготовки з навчальної дисципліни «Історія світової естради», яка передбачає:

- Сформуванню у студентів систему знань про основні етапи розвитку світової музики, її специфіку та закономірності.
- Ознайомити студентів з творчістю зарубіжних композиторів різних періодів історії музики.
- Дати студентам уявлення про загальний культурний розвиток, про окремі жанри і види музичної творчості композиторів.
- Виробити у студентів вміння слухати, аналізувати та давати оцінку творчій спадщині зарубіжних композиторів.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	1 %
Опитування під час занять — усні	59%
Самостійна робота	10 %
Модуль 1	60 %
Модуль 2	60 %
Диференційований залік	30 %
Іспит - тестовий	30%

Політика щодо контролю навчальних досягнень:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля дисципліни входять:

- аудиторна робота студента або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання семінарських робіт
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань;
- самостійна робота студента;
- модульна контрольна робота.

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру - підсумковий (модульний контроль), у кінці передбачених – диференційований залік – I семестр, іспит – II семестр.

Шкала оцінювання модульного (семестрового) контролю знань студентів

Національна 5 – ти бальна шкала	бали модульного контролю знань	Сумабалів (R)	Шкала ECTS
5 (відмінно)			
Студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	26-30	90-100	A
4 (добре)			
Студент володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	21-25	82-89	B
	17-20	74-81	C
3 (задовільно)			
Студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	12-16	64-73	D
	7-11	60-63	E
2 (незадовільно)			
Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	4-6	35-59	FX
Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	0-3	0-34	F

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом

тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

https://koukim.com/files/publiczna_informatsiya/2021/polozhennya_pro_akademiyi_dobrochesnist.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, студент не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах академії, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з керівником курсу.

За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн- зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.